

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK ve Program Akreditasyonunun Uluslararası Tanınırlığı

Yavuz Erçil
Genel Sekreter, MÜDEK

A. Bülent Özgüler
MAK, MÜDEK

31. MDK Toplantısı, Şeyh Edebali Üniversitesi, 16-17 Ekim 2015,
Bilecik

Sunum İçeriđi

1. MÜDEK'in Mühendislik Eğitiminde Yeri

- i. Kısa Tanıtım ve Tarihçe
- ii. Akreditasyon Etkinlikleri
- iii. 2015-2016 Dönem Program Değerlendirme Etkinlikleri

2. MÜDEK'in Uluslararası Tanınırlığı

- i. ENAEE: Avrupa Mühendislik Ağı Üyeliği
- ii. EUR-ACE Etiketini Verme Yetkisi
- iii. IEA: Uluslararası Mühendislik İttifakı
- iv. WA: Washington Accord Anlaşması İmzacısı
- v. EQAR: Avrupa Kalite Güvence Kütüğü
- vi. ESG: Avrupa Standartları ve Yönergeleri

MÜDEK'in Amacı

- Farklı disiplinlerdeki mühendislik eğitim programları için **akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları** yaparak, Türkiye'de **mühendislik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine** katkıda bulunmak.
- Böylece; güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, daha iyi eğitilmiş ve **daha nitelikli mühendisler** yetiştirilerek, toplumun refahının ileri götürülmesini sağlamak.

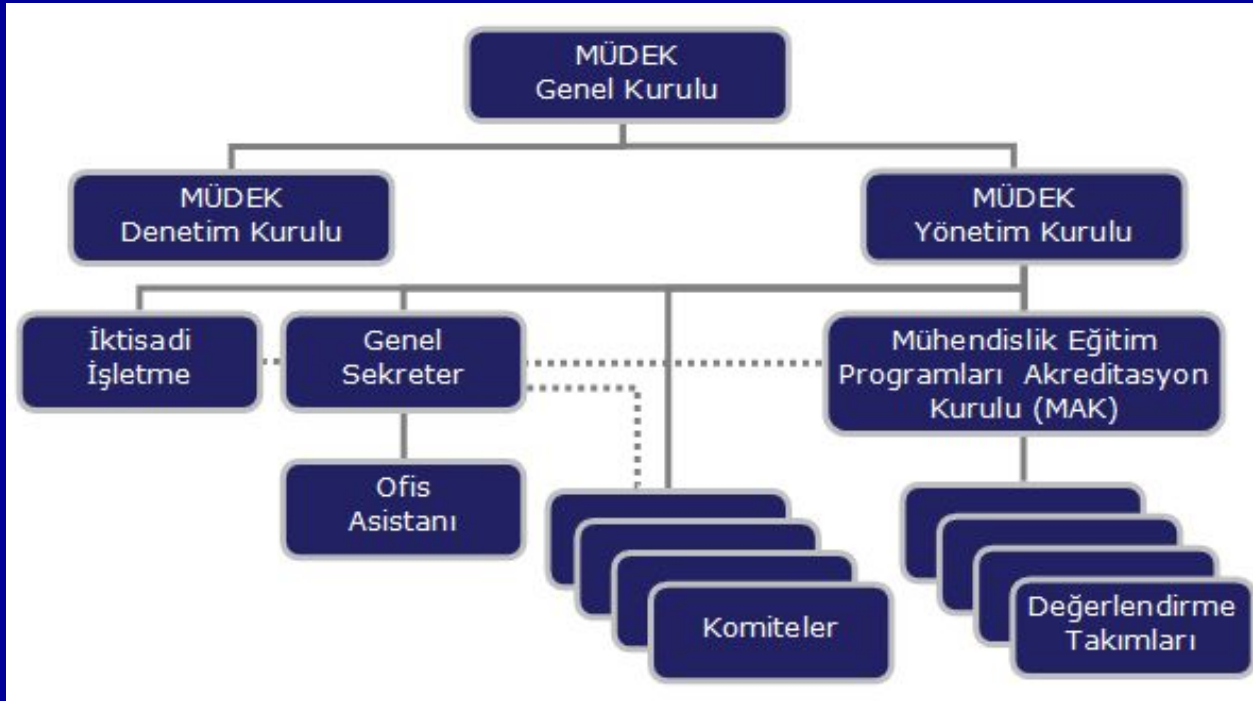
MÜDEK Çalışmaları

- Mühendislik eğitim programlarının özdeğerlendirme ve sürekli iyileşme çalışmalarına yaptığı çalıştaylarla destek veriyor.
- İş dünyasından, sanayiden ve üniversitelerden gönüllü çalışan uzman değerlendiriciler yetiştirerek bunları değerlendirme takımlarında görevlendiriyor.
- Uluslararası normlarla uyum ve kendi dış değerlendirmesinin sağlanması amacıyla uluslararası kuruluşlarla ilişkilere giriyor.
- Bir değerlendirme süreci sonrasında MÜDEK ölçütlerine ve dolayısıyla uluslararası normlara uygun programlara akreditasyon veriyor.
- Çıktı temelli yükseköğretim program değerlendirme anlayışının Türkiye’de yerleşmesine katkı sağlamak için diğer branşlardaki akreditasyon kuruluşlarına destek veriyor.

Faaliyetler:

- Amaca yönelik faaliyetler 2007 yılında kurulan bağımsız bir Dernek üzerinden (aktif üye sayısı:71)
- Parasal faaliyetler mali denetime açık İktisadi İşletme üzerinden yürütülüyor.

MÜDEK Organizasyon Şeması

Kısa Tarihçe

- 05/2002:** Mühendislik Dekanlar Konseyi (MDK) tarafından mühendislik programlarının değerlendirilmesi için **Mühendislik Değerlendirme Kurulu (MÜDEK)** adıyla bağımsız bir sivil toplum platformu oluşturuldu.
- 01/2003:** MÜDEK ilk Program Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı'nı düzenledi.
- 08/2003:** MÜDEK program değerlendirme faaliyetlerine başladı.
- 01/2007:** MÜDEK bir derneğe dönüşerek tüzel kişilik kazandı. **Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)**

MÜDEK Katma Değerleri (Yükseköğretim Kurumları)

- Mühendislik eğitimi kalitesinin bağımsız bir dış değerlendirme kuruluşu tarafından **onaylanması**
- Uluslararası standartlara (WA, EUR-ACE) uyumlu eğitim programlarının belgelenmesi, tanınması
- **Sürekli iyileşme** çalışmalarına destek
- Yükseköğretim Kurumları arasında **prestijli** bir konuma sahip olma
- **Mezunlar ve sanayi ile ilişkilerin** güçlendirilmesi
- **Nitelikli öğrenci** talebindeki artış

MÜDEK Katma Değerleri (Öğrenciler ve Aileleri)

- Mezunların uluslararası standartlarda eğitim almış oldukları konusunda güvence
- Mezunların, temel mühendislik alt yapısının yanı sıra, **takım çalışması, tasarım, iletişim, proje yönetimi** gibi becerilere ve mühendislik uygulamalarının **çevreye, güvenliğe etkileri, etik uygulamalarla** ilgili bilgiye sahip olmaları konusunda güvence
- Değerlendirmelerin, **üniversitelerden ve sanayiden, gönüllü çalışan** değerlendirilen kurumla ilişkisi bulunmayan **uzmanlar** tarafından yapılmasının verdiği güvence
- **İşgücü temininde** önemli bir **referans** olarak dikkate alma olanağı

Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri

	2003-2015 toplam	2015-2016 devam eden
Programları değerlendirilen üniversiteler	40	32
Farklı disiplinler	23	18
Toplam program değerlendirmeleri	588 (223) *	123 (60)
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar	246 [68] **	
EUR-ACE akreditasyonu verilen programlar	246 **	

* Bazı programlar birden fazla kez değerlendirildi

** 01 Ekim 2015 itibarıyla

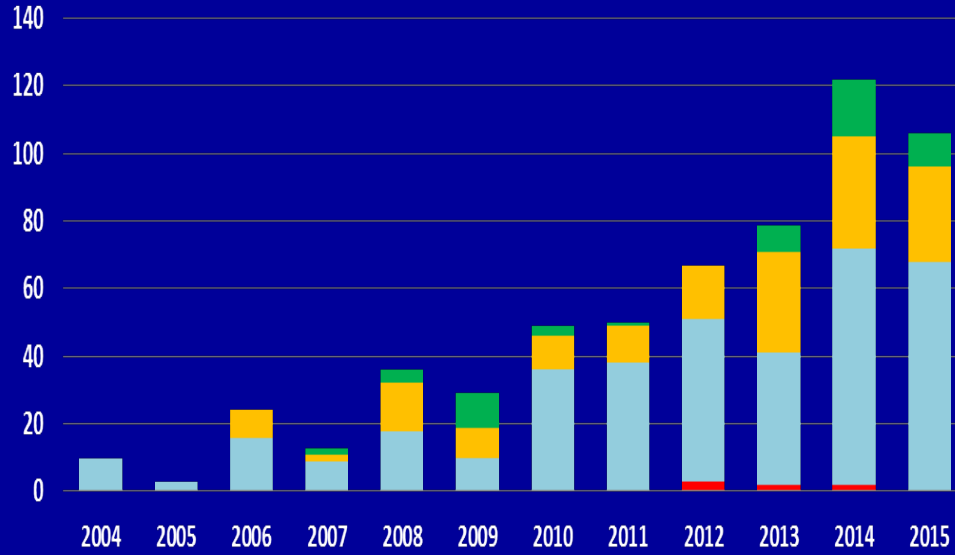
( ) ara değerlendirmeler

[ ] kısa süreli

Akreditasyonlu Programlar

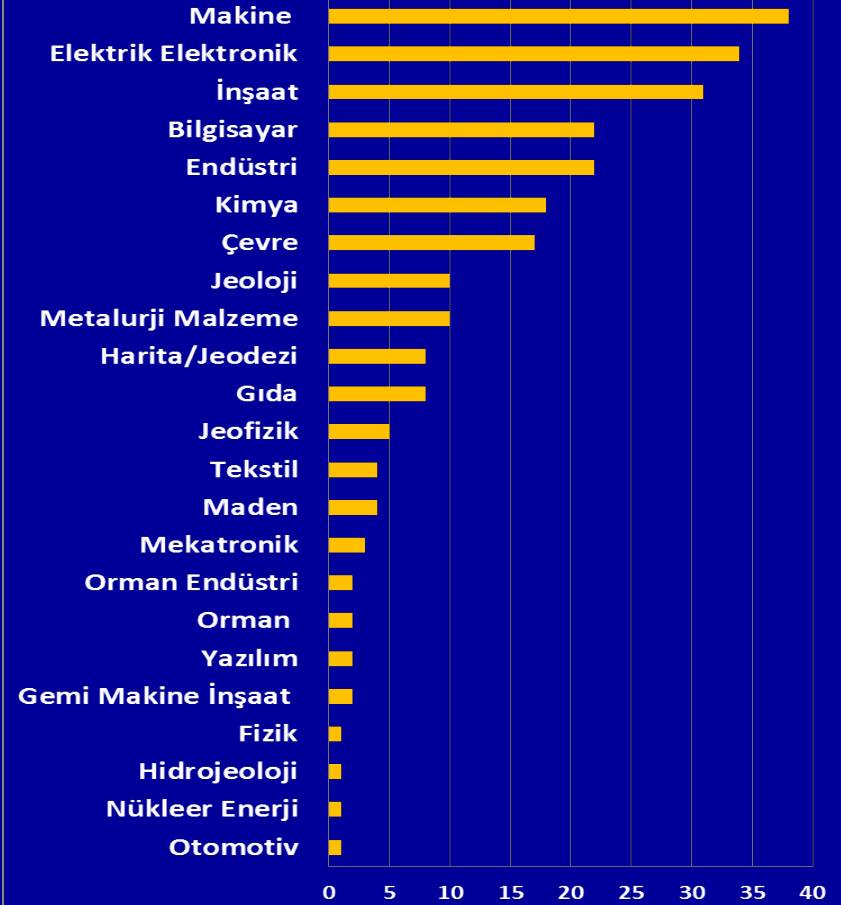
40 Üniversite / 246 Program / 23 Disiplin

Akreditasyon Kararları

- Tam Süreli Akreditasyon ("Eksiklik" veya "Zayıflık" bulunmayan programlar)
- Akreditasyon Uzatma (Bulunan "Zayıflıklar"ı giderilmiş programlar)
- Kısa Süreli Akreditasyon ("Eksiklik" bulunmayan, en az bir "Zayıflık" bulunan programlar)
- Akreditasyon Vermeme (GD'de "Eksiklik" bulunan veya KG'de "Zayıflıklar"ı devam eden programlar)

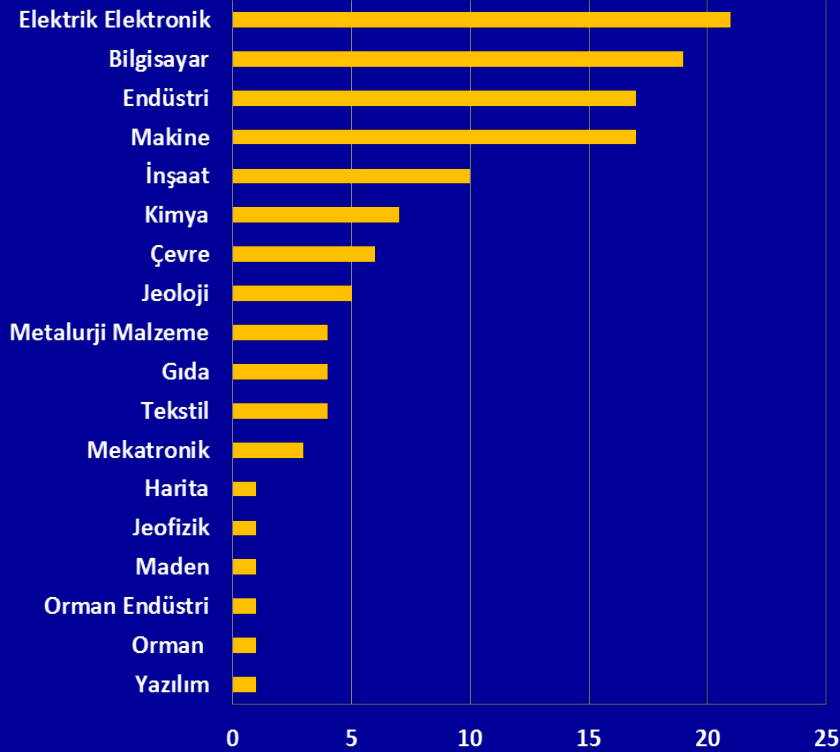
Disiplinlere Dağılım

2015-2016 Program Değerlendirmeleri

2015-2016 Dönem Değerlendirilecek Programlar (Disiplinlere Dağılım)

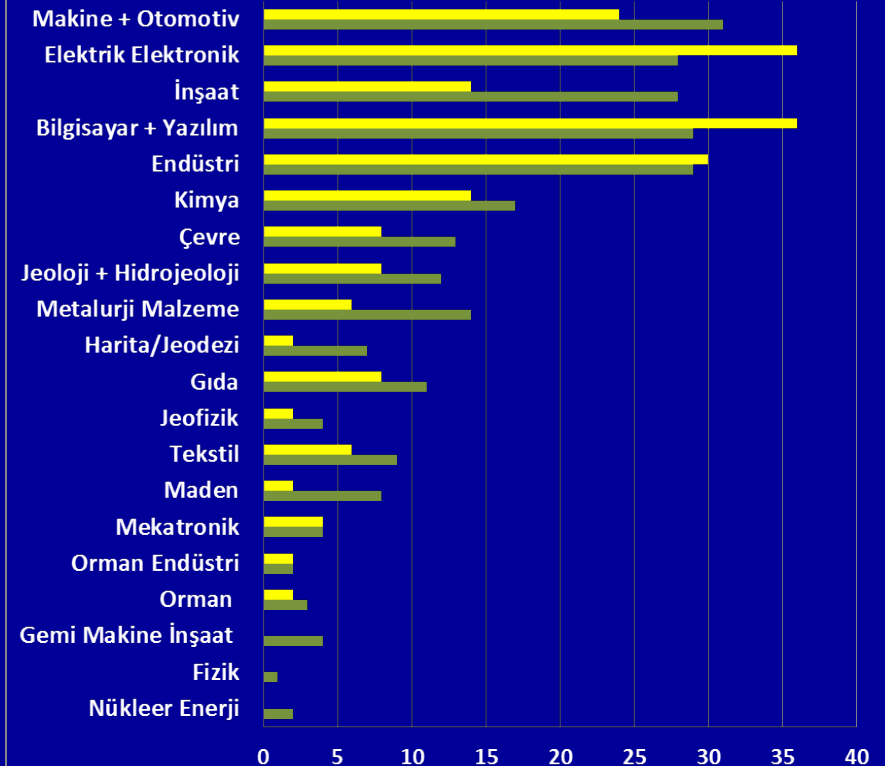
32 Yükseköğretim Kurumu / 123 program

2015-2016 Dönem Program Değerlendirici İhtiyacı

■ 2015-2016 Dönem Değerlendirici İhtiyacı: 204

■ Mevcut Program Değerlendirici Sayısı: 256

MÜDEK'in

Ulusal ve Uluslararası Tanınırlığı

- MÜDEK henüz dernek olmadan önce, 17 Kasım 2006 tarihinde, Avrupa Mühendislik Eğitimi Akreditasyon Ağı **ENAAE (European Network for Accreditation of Engineering Education)** üyesi oldu.
- 16 Kasım 2007 tarihinde **Yükseköğretim Kurumu (YÖK)** tarafından mühendislik programlarına yönelik ulusal akreditasyon kuruluşu olarak tanındı.
- 21 Ocak 2009 tarihinden itibaren akredite edeceği mühendislik lisans programlarına **EUR-ACE (First Cycle) Label** vermek üzere ENAAE tarafından yetkilendirildi.
- 15 Haziran 2011 tarihinde **Washington Accord (WA)**'a İmzacısı (Tam Üye) oldu.

ENAAEE: Avrupa Mühendislik Eğitim Akreditasyonu Ağı

- ENAAEE (European Network for Accreditation of Engineering Education) 8 Şubat 2006'da Mühendislik Eğitimi ile ilgili 14 dernek tarafından kuruldu. Şu anda 17 üyesi ve 5 yedek üyesi vardır.
- ENAAEE akreditasyon ajanslarını Lisans ve Yüksek Lisans seviyelerindeki mühendislik programlarına EUR-ACE® etiketi vermek üzere yetkilendirir.
- ENAAEE varolan ulusal standart veya usullerin değişmesini şart koşmaz.
- ENAAEE, EUR-ACE® etiketi verme yetkisi olan akreditasyon ajanslarının EUR-ACE® standartlarıyla uyumunu garanti etmek için bu ajansları 5 yılda bir periyodik olarak gözden geçirir, değerlendirir.

EUR ACE Etiketi

- **FEANI** (European Federation of National Engineering Associations) mezunlara “**European Engineer (EUR ING)**” etiketi vermektedir. EUR ING olabilmenin ön şartı ise, EUR-ACE Etiketi almış bir programdan mezun olmaktır. (*EUR ING etiketi Avrupadaki mühendisler için bir yetkinlik garantisidir.*)
- EUR-ACE® çerçeve standartları mezun niteliklerini ve yetkinliklerini tanımlayan çıktılardır ve bunlar MÜDEK çıktıları ile uyum içindedir.
- Kasım 2014’de EUR-ACE® etiketi veren 13 kuruluş arasında «Karşılıklı Tanıma Anlaşması» (Mutual Recognition Agreement) imzalanmıştır. Buna göre bir kuruluşun yaptığı akreditasyonlar diğer kuruluşlarca tanınır.

EUR-ACE Etiketi Veren Ajanslar

---

1. CTI (France)-Commission des Titres d'Ingénieur
2. ASIIN (Germany)
3. Engineers Ireland (Ireland)
4. QUACING (Italy)- Agenzia per la Certificazione di Qualità e l'Accreditamento EUR-ACE dei Corsi di Studio in Ingegneria
5. Ordem dos Engenheiros (Portugal)
6. ARACIS (Romania)-Agency for Quality Assurance in Higher Education
7. AEER (Russia)-Association for Engineering Education of Russia
8. KAUT (Poland)
9. MÜDEK (Turkey)-Association for Eval. and Accreditation of Engineering Programmes
10. Engineering Council (UK)
11. OAQ (Switzerland)-Organ für Akkrediti. und Qualitäts. der Schweizerischen Hochschulen
12. ANECA (Spain)-National Agency for Quality Assessment and Accreditation of Spain
13. FINEEC (Finland)-Korkeakoulujen arviointineuvosto KKA

EUR-ACE ETİKETİ VEREN KURULUŞLARIN ÜLKELERİ

IEA: Uluslararası Mühendislik İttifakı

- IEA (International Engineering Alliance) altı anlaşmanın şemsiye örgütüdür: Washington, Sydney, Dublin Anlaşmaları; Uluslararası Profesyonel Mühendisler, Uluslararası Profesyonel Teknolojistler; APEC Anlaşması.
- Bunlar, mühendislik yeterliliklerinin ve profesyonel yetkinliklerin karşılıklı tanınmasını düzenleyen anlaşmalardır.
- IEA, Uluslararası Profesyonel Mühendislik Anlaşması imzacısı ülkeler arasında hareketliliği sağlayan “IntPE” etiketini verir.

Washington Accord Anlaşması

- Washington Accord, 1989'da mühendislik lisans programlarının akreditasyonundan sorumlu kuruluşlar arasında imzalanmış bir anlaşmadır.
- Anlaşma bu kuruluşlar tarafından akredite edilmiş programları «eşdeğer» kabul eder ve bu eşdeğerliği 6 yılda bir periyodik olarak gözden geçirir.
- WA Mezun Nitelikleri (Graduate Attributes), bir (4-5 yıllık) mühendislik lisans programı mezunun edinmesi beklenen çıktıları sıralar ve bunlar MÜDEK çıktılarına eşdeğer bilgi, beceri ve davranışlardır.

Washington Accord İmzacıları

1. Australia - Engineers Australia (1989)
2. Canada - Engineers Canada (1989)
3. Chinese Taipei - Institute of Engineering Education Taiwan (2007)
4. Hong Kong China - The Hong Kong Institution of Engineers (1995)
5. India - National Board of Engineering (2014)
6. Ireland - Engineers Ireland (1989) (*)
7. Japan - Japan Accreditation Board for Eng. Education (2005)
8. Korea - Accreditation Board for Eng. Education of Korea (2007)
9. Malaysia - Board of Engineers Malaysia (2009)
10. New Zealand - Institution of Professional Engineers NZ (1989)
11. Russia - Association for Engineering Education of Russia (2012) (*)
12. Singapore - Institution of Engineers Singapore (2006)
13. South Africa - Engineering Council of South Africa (1999)
14. Sri Lanka - Institution of Engineers Sri Lanka (2014)
15. Turkey - MÜDEK (2011) (*)
16. United Kingdom - Engineering Council UK (1989) (*)
17. United States - ABET (1989)

(*) Also authorized to award EUR-ACE Label

WASHINGTON ACCORD ÜYELERİ

MÜDEK Akreditasyonu: Artı Değerler

EUR-ACE Etiketi: FEANI (European Federation of National Engineering Associations) Kayıt Listesi EUR-ACE etiketi veren kuruluşları otomatik olarak kaydetmektedir. Bu etiket, ayrıca, 13 akreditasyon kuruluşu tarafından karşılıklı tanınma sağlıyor.

WA Tam Üyeliği: ABET, EC-UK, JABEE gibi 17 akreditasyon kuruluşu, MÜDEK akreditasyonunu eşdeğer kabul etmektedir. Eşdeğerlik, IntPE (International Professional Engineer) etiketi için gerekenler listesinin birinci sırasındadır.

Yükseköğretimde Yeterlilikler: MÜDEK lisans ve lisans üstü Çıktıları, Mesleki Yeterlilik Kurumunun Yükseköğretimde Yeterlilik çerçevelerini her iki seviyede de karşılamaktadır. Ulusal Yeterlilikler, AYÇ (European Qualification Framework) içinde bir alt kümedir.

EQAR: Avrupa Kalite Güvence Kütüğü

- EQAR, Avrupa'daki yüksek öğretim kuruluşları veya öğrenim programlarını değerlendiren ve akredite eden kalite güvence kuruluşlarından belli bir kalite ilkeleri kümesi ile uyum içinde olanlarını kaydeden bir kütüktür.
- Bu kalite ilkeleri, Kalite Güvencesi için Avrupa Standartları ve Yönergeleri (European Standards and Guidelines for Quality Assurance) adı altında yayınlanmıştır.
- EQAR, Avrupa'da faaliyet gösteren kalite güvence kuruluşları hakkında topluma açık ve güvenilir bilgi vermek amacını taşımaktadır.

ESG: Kalite Güvencesi için Avrupa Standartları ve Yönergeleri

1. Yüksek Öğretim Kurumlarında İç Kalite Güvencesi S&Y

2. Yüksek Öğretim Kurumlarında Dış Kalite Güvencesi S&Y

1. İç Kalite Güvence Usullerinin Kullanımı
2. Dış Kalite Güvence Usullerinin Geliştirilmesi
3. Karar Kriterleri
4. Amaca Uygun Yöntemler
5. *Raporlama*
6. Sonraki Usuller
7. Peryodik Denetimler
8. Sistem-çapında Analizler

3. Dış Kalite Güvence Kuruluşları için S&Y

1. Usuller
2. Resmi Statü
3. Aktiviteler
4. Kaynaklar
5. Misyon
6. Bağımsızlık

7. *Ajanların Kullandığı Dış Kalite Güvence Ölçütleri ve Yöntemler*

8. Hesap Verebilirlik

MÜDEK başvurusu 2015 Nisan ayında MÜDEK ısrarı dolayısıyla reddedildi. Red sebepleri raporların yayınlanması, öğrenci değerlendirici kullanımı ve kararlara itiraz konularındadır.

Teşekkürler

MÜDEK Zincirlidere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: [infos at mudek.org.tr](mailto:infos@mudek.org.tr)
<http://www.mudek.org.tr/>